

Rundele #26 - #40

În cadrul acestui articol vom publica detalii despre desfășurarea rundelor #26-#40 ale ediției 2003/2004 a concursului de programare Bursele Agora, organizat de revista noastră.

P030425: Perechi

Există mai multe metode de rezolvare pentru această problemă. O variantă care duce la obținerea punctajului maxim este strategia *greedy* care va fi descrisă în continuare.

Pornind de la perechea (a, b) vom încerca să determinăm toate perechile (a', b') care pot fi obținute prin operații de scădere (prima operație permisă) și inversare (a treia operație permisă) numai dacă scăderea ar duce la obținerea unei valori negative.

La fiecare pas vom transforma perechea curentă (a', b') în perechea (b', a') dacă $(a' < b')$ sau în perechea $(a' - b', b')$ în caz contrar. Ne vom opri în momentul în care vom obține valoarea 0.

În continuare vom aplica aceiași pași pentru perechea (c, d) . Vom păstra toate perechile (a', b') și (c', d') obținute.

Evident, pentru fiecare astfel de pereche este cunoscut numărul de pași necesari obținerii ei.

În cazul în care identificăm două perechi (a'', b'') și (c'', d'') pentru care $a'' = c''$ și $b'' = d''$ sau pentru care $a'' = d''$ și $b'' = c''$ vom ști că perechea (c, d) poate fi obținută prin transformări succesive pornind de la perechea (a, b) . În cea de-a doua situație ($a'' = d''$ și $b'' = c''$) va trebui să efectuăm o inversare suplimentară.

Este ușor de observat că vom efectua scăderi și inversări până în momentul în care obținem perechea (a'', b'') , eventual efectuăm încă o inversare și apoi, vom efectua adunări și inversări până în momentul în care obținem perechea (c, d) .

Evident, dintre toate perechile (a'', b'') care satisfac proprietatea amintită, o vom alege pe cea pentru care numărul operațiilor efectuate este minim.

Au rezolvat corect...

Problema s-a dovedit a fi mult mai dificilă decât ar părea la prima vedere; doar trei dintre cei 32 de concurenți care au participat la această rundă au obținut punctajul maxim:

Mugurel-Ionuț Andreica, România
Marius Dumitran, România
Sorin Stancu-Mara, România

P030426: Triunghi

Folosind teorema lui *Pitagora* observăm imediat că va trebui să determinăm numărul perechilor (b, c) care satisfac următoarele condiții:

- $a^2 + b^2 = c^2$;
- $a < b < c$;
- b și c sunt numere întregi.

Pentru început vom transforma prima relație pentru a descoperi o modalitate mai simplă de determinare a perechilor (b, c) .

Avem:

$$\begin{aligned} a^2 + b^2 &= c^2 \\ a^2 &= c^2 - b^2 \\ a^2 &= (c + b) \cdot (c - b) \end{aligned}$$

Observăm acum că pentru a obține soluții întregi este necesar (dar nu și suficient) ca numărul $c - b$ să fie divizor al numărului a^2 .

Ca urmare, vom lua în considerare toți divizorii d ai numărului a^2 și apoi vom rezolva sistemul de ecuații:

$$\begin{aligned} c - b &= d \\ c + b &= a^2 / d \end{aligned}$$

Rezolvând acest sistem de ecuații obținem valorile:

$$\begin{aligned} c &= (a^2 / d + d) / 2 \\ b &= (a^2 / d - d) / 2 \end{aligned}$$

Acum vom verifica dacă aceste valori satisfac cele trei condiții amintite.

Principala dificultate o constituie determinarea valorilor d deoarece nu poate fi utilizat un algoritm simplu (valoarea a^2 poate fi foarte mare).

Vom determina o descompunere în factori primi a numărului a . Aceasta va avea forma:

$$a = d_1^{p_1} \cdot d_2^{p_2} \cdot \dots \cdot d_k^{p_k}.$$

Evident, descompunerea în factori primi a numărului a^2 va avea forma:

$$a^2 = d_1^{2p_1} \cdot d_2^{2p_2} \cdot \dots \cdot d_k^{2p_k}.$$

Pe baza acestei descompuneri deducem că orice divizor al numărului a^2 va avea forma:

$$d = d_1^{q_1} \cdot d_2^{q_2} \cdot \dots \cdot d_k^{q_k}.$$

unde:

- $0 \leq q_1 \leq 2 \cdot p_1$;
- $0 \leq q_2 \leq 2 \cdot p_2$;
- ...
- $0 \leq q_k \leq 2 \cdot p_k$.

Așadar, problema determinării divizorilor numărului a^2 se reduce la problema determinării produsului cartezian al mulțimilor $\{0, 1, \dots, 2 \cdot p_1\}$, $\{0, 1, \dots, 2 \cdot p_2\}$, ..., $\{0, 1, \dots, 2 \cdot p_k\}$. Fiecărui element al produsului cartezian îi va corespunde un divizor. De exemplu, divizorul $d = d_1^{q_1} \cdot d_2^{q_2} \cdot \dots \cdot d_k^{q_k}$ corespunde elementului $(q_1, q_2, \dots, q_k)$.

Se observă că numărul mulțimilor pentru care este construit produsul cartezian este de cel mult nouă deoarece produsul primelor zece numere prime este mai mare decât 2.000.000.000 (valoarea maximă a numărului a):

$$2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 11 \cdot 13 \cdot 17 \cdot 19 \cdot 23 \cdot 29 = 6.469.693.230.$$

De asemenea, se observă că suma maximă a puterilor este $2 \cdot 30 = 60$ deoarece avem $2^{31} = 2.147.483.648$.

Deducem că algoritmul de determinare a acestui produs cartezian (și a divizorilor numărului a^2) va rula suficient de repede pentru a se respecta limita de timp admisă.

O altă dificultate importantă este dată de precizia calculului. Pentru a nu apărea erori din această cauză era necesară simularea operațiilor cu numere mari.

Au rezolvat aproape corect...

Dintre cei 34 de concurenți care au participat la această etapă a concursului, nici unul nu a reușit să obțină punctajul maxim. Cel mai mare punctaj a fost de 70 de puncte și a fost obținut de trei concurenți. Un singur alt concurent a reușit să obțină un punctaj de peste 50 de puncte.

<i>Liviu Ciortea, România</i>	70
<i>Marius Dumitran, România</i>	70
<i>Alexandru Popa, România</i>	70
<i>Sorin Stancu-Mara, România</i>	51

P030427: Fotbal

Vom lua în considerare toate submulțimile care se pot forma folosind primele $[n/2]$ oi și le vom sorta în funcție de valoarea fotbalistică totală a oilor care fac parte dintr-o submulțime.

În continuare vom determina toate submulțimile formate din ultimele $n - [n/2]$ oi. Pentru fiecare astfel de

submulțime A , vom căuta în lista primelor submulțimi (folosind căutarea binară) acea submulțime B care are valoarea cea mai apropiată de $S/2 - x$, unde S este valoarea fotbalistică însumată a tuturor oilor, iar x este valoarea fotbalistică totală a oilor din mulțimea A .

Echipa "candidată" va fi obținută prin reuniunea mulțimilor A și B . Dacă valoarea fotbalistică a echipei este mai apropiată de $S/2$ decât cea mai bună soluție obținută anterior, atunci avem acum o nouă diferență minimă și o singură posibilitate (deocamdată) de a o obține. Dacă diferența este egală cu cea curentă, atunci vom crește numărul posibilităților.

În final vom scrie valoarea diferenței minime, precum și numărul posibilităților prin care aceasta poate fi obținută.

A rezolvat corect...

Un singur participant (dintre cei 43 care au trimis soluții la această problemă) a reușit să obțină punctajul maxim:

Marius Nicolae, România

P030428: Dispozitive de comunicare

Dispozitivele de comunicare pot fi considerate a fi nodurile unui graf orientate ale cărui arce descriu legăturile de comunicare (și direcțiile acestora).

În aceste condiții problema se reduce la determinarea numărului componentelor tare-conexe într-un graf orientat.

Au rezolvat corect...

Dintre cei 34 de participanți la această rundă a concursului de programare *Bursele Agora*, 14 au reușit să obțină punctajul maxim:

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Blaj, România
Liviu Ciortea, România
Claudiu-Dan Gheorghe, România
Marius Nicolae, România
Mircea Pașoi, România
Daniel Păsăilă, România
Csaba Pătaș, România
Alexandru Peptan, România
Vlad Petcu, România
Alexandru Popa, România
Claudiu Rad, România
Adrian Vladu, România

P030429: Media aritmetică

Se observă imediat că valoarea căutată este chiar media aritmetică a celor n numere date. Dacă notăm valoarea căutată prin m , atunci suma celorlalte $n - 1$ numere este $(n - 1) \cdot m$. Suma tuturor celor n numere va fi $(n - 1) \cdot m + m = n \cdot m$, iar media lor este $n \cdot m / n = m$.

După determinarea mediei, vor trebui căutate toate aparițiile sale în fișierul de intrare.

Principale dificultate o constituie faptul că numerele din fișierul de intrare nu pot fi memorate. Ca urmare, fișierul va trebui citit de două ori (o dată pentru determinarea mediei și o dată pentru determinarea aparițiilor). Din aceste motive, pentru citirea și scrierea datelor trebuie utilizate *buffer*-e de dimensiuni mari. În caz contrar, programele nu vor respecta limita de timp admisă.

Au rezolvat corect...

La această a treizecea etapă a concursului am primit 38 de rezolvări. Patru dintre cei care au participat la această rundă au obținut punctajul maxim:

Mugurel-Ionuț Andreica, România
Adrian Cârțu, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Sorin Stancu-Mara, România

P030430: Keops

Problema se reduce la determinarea unui simplu drum într-un labirint, deci poate fi rezolvată folosind, de exemplu, algoritmul lui Lee.

Numărul minim de minute va fi dat de partea întreagă superioară a jumătății distanței minime dintre pozițiile inițiale ale celor doi hoți.

Au rezolvat corect...

Dintre cei 27 de concurenți care au trimis soluții la această problemă, 12 au obținut punctajul maxim:

Mugurel-Ionuț Andreica, România
Adrian Cârțu, România
Liviu Ciortea, România
Adrian Diaconu, România
Kazmenko Ivan, Federația Rusă
Kiril Minkov, Bulgaria
Mihai Moalfă, România
Marius Nicolae, România
Csaba Pățaș, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Alexandru Popa, România
Claudiu Rad, România

P030431: Colectare

Pozițiile obiectelor din labirint pot fi considerate a fi vârful unui graf neorientat. Cu ajutorul algoritmului lui Lee pot fi determinate costurile muchiilor dintre aceste noduri (costul unei muchii este dat de distanța minimă dintre obiectele corespunzătoare nodurilor care reprezintă extremitățile muchiei respective).

Vom adăuga un nod corespunzător poziției inițiale care va fi legat, în același mod, prin muchii (cu aceeași semnificație) de nodurile corespunzătoare obiectelor. În sfârșit, vom adăuga un ultim nod care va corespunde ieșirii

din labirint. Acest nod va fi legat de toate celelalte noduri prin muchii ale căror lungime va fi dată de numărul minim de pași necesari pentru a ieși din labirint pornind din pozițiile corespunzătoare celorlalte noduri ale grafului.

În aceste condiții problema se reduce la determinarea unui drum hamiltonian de cost minim care pornește din nodul corespunzător poziției inițiale a lui *Merlin* și ajunge în nodul corespunzător ieșirii din labirint.

Se observă că graful construit are cel mult șapte noduri, deci nu apar probleme dacă folosim un algoritm exponențial pentru determinarea drumului hamiltonian.

Au rezolvat corect...

La această rundă au participat 38 de concurenți dintre care 18 au obținut punctajul maxim:

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Blaj, România
Adrian Cârțu, România
Liviu Ciortea, România
Marius Dumitran, România
Kazmenko Ivan, Federația Rusă
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Kiril Minkov, Bulgaria
Mihai Moalfă, România
Mircea Pașoi, România
Daniel Păsăilă, România
Csaba Pățaș, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Tudor-Alexandru Răbaea, România
Claudiu Rad, România
Andrei-Ionuț Tudor, România
Adrian Vladu, România

P030432: Lego

Aceasta este o problemă clasică pentru a cărei rezolvare trebuie aplicată metoda *backtracking*. Evident, un *backtracking* simplu (chiar folosind o mulțime de optimizări) nu ar fi dus la obținerea unui punctaj foarte mare fiindcă limita de timp ar fi fost depășită.

Puteau fi utilizate diferite tehnici euristice sau a unor algoritmi probabilistici cu ajutorul cărora s-ar fi obținut punctaje mai mari.

Au rezolvat aproape corect...

Dintre cei 30 de concurenți care au participat la această etapă a concursului, nici unul nu a reușit să obțină punctajul maxim. Cel mai mare punctaj a fost de 58 de puncte și a fost obținut de trei concurenți. Un singur alt concurent a reușit să obțină un punctaj de peste 50 de puncte.

<i>Adina Pampu, România</i>	58
<i>Alexandru Peptan, România</i>	58
<i>Claudiu Rad, România</i>	58
<i>Mugurel-Ionuț Andreica, România</i>	57

P030433: Cele două tipuri de turnuri

Pentru început vom determina teritoriile celor două specii. Acestea sunt date de înfășurătorile convexe ale punctelor care reprezintă turnurile. După determinarea acestor înfășurători putem verifica foarte simplu, pentru fiecare turn în parte, dacă se află în interiorul teritoriului celeilalte specii (vom utiliza un algoritm de verificare a faptului dacă un punct se află în interiorul unui poligon convex).

Au rezolvat corect...

Dintre cei 25 de participanți la această etapă, opt au reușit să obțină numărul maxim de puncte.

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Cârțu, România
Vasanth Jai, India
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Kiril Minkov, Bulgaria
Csaba Pătcăș, România
Sorin Stancu-Mara, România

P030434: 008 - James Bomb

De această dată avem de a face cu un labirint tridimensional. Cu toate acestea algoritmul aplicat este același (Lee).

Vom determina distanța până la bombă și, în cazul în care *James Bomb* poate ajunge lângă bombă înainte ca aceasta să explodeze, vom scrie rezultatul în fișierul de ieșire.

În caz contrar, vom determina distanța minimă din poziția inițială până la marginea clădirii.

Au rezolvat corect...

Problema s-a dovedit a fi relativ simplă; 22 dintre cei 38 de concurenți care au participat la această rundă au obținut punctajul maxim:

Adrian Diaconu, România
Silviu-Ionuț Ganceanu, România
Sergiu Hlihor, România
Vasanth Jai, India
Andrei Janca, România
Stelian Kelemen, România
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Kiril Minkov, Bulgaria
Mihai Moalfă, România
Mircea Pașoi, România
Daniel Păsăilă, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Claudiu Rad, România
Paul-Horațiu Stan, România
Valentin Stanciu, România
Sorin Stancu-Mara, România
Andrei-Ionuț Tudor, România
Adrian Vladu, România

P030435: Raze LASER

Pentru fiecare particulă radioactivă vom calcula tangenta unghiului format de dreapta care o unește de origine cu axa orizontală.

Vom alege apoi particulele pentru care obținem cea mai mică și cea mai mare valoare a tangentei și vom determina unghiul format de dreptele care unesc cele două particule de origine.

Trebuie observat faptul că în locul tangentei se poate utiliza orice altă funcție f care păstrează ordinea (în cazul în care $a < b$, avem întotdeauna fie $f(a) < f(b)$, fie $f(b) < f(a)$). Așadar, se pot utiliza funcțiile sinus sau cosinus, dar și altele care satisfac proprietatea amintită.

Au rezolvat corect...

Problema a fost una dintre cele mai simple probleme propuse spre rezolvare la această ediție a concursului nostru; aproape trei sferturi (23) dintre cei 31 de concurenți care au participat la această rundă au reușit să obțină punctajul maxim:

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Adrian Cârțu, România
Cristian Cernat, România
Liviu Ciortea, România
Adrian Diaconu, România
Marius Dumitran, România
Silviu-Ionuț Ganceanu, România
Claudiu-Dan Gheorghe, România
Sergiu Hlihor, România
Andrei Janca, România
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Kiril Minkov, Bulgaria
Adina Pampu, România
Ciprian Păduraru, România
Csaba Pătcăș, România
Alexandru Peptan, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Bogdan-Ștefan Popescu, România
Tudor-Alexandru Rabaea, România
Claudiu Rad, România
Sorin Stancu-Mara, România
Adrian Vladu, România

P030436: Sertare

Se observă imediat că putem considera o bilă neagră ca fiind o paranteză deschisă și o bilă albă ca fiind o paranteză închisă. În aceste condiții problema se reduce la determinarea numărului de parantezări corecte pentru n perechi de paranteze. Această valoare este dată de cunoscutul număr al lui Catalan.

Au rezolvat corect...

Problema era foarte cunoscută, motiv pentru care a fost rezolvată corect de mulți participanți. Dintre cei 28 de con-

curenți care au trimis soluții, 16 au reușit să obțină punctajul maxim.

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Blaj, România
Adrian Cârțu, România
Liviu Ciortea, România
Adrian Diaconu, România
Marius Dumitran, România
Silviu-Ionuț Ganceanu, România
Sergiu Hlihor, România
Vasanth Jai, India
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Mihai Moalfă, România
Mircea Pașoi, România
Daniel Păsăilă, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Tudor-Alexandru Rabaea, România

P030437: Rețea de calculatoare

Problema se reduce la determinarea valorii unei tăieturi minime într-un graf neorientat. Deoarece potrivit teoremei *flux maxim - tăietură minimă* această valoare este egală cu cea a fluxului maxim, putem aplica orice algoritm de determinare a acestuia.

Au rezolvat corect...

Și această problemă este foarte cunoscută și a fost rezolvată corect de o mare parte dintre cei care au trimis soluții. Dintre cei 28 de concurenți, 19 au reușit să obțină punctajul maxim:

Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Blaj, România
Adrian Cârțu, România
Cristian Cernat, România
Liviu Ciortea, România
Marius Dumitran, România
Silviu-Ionuț Ganceanu, România
Andrei Gönczi, România
Stelian Kelemen, România
Haryanto Lego, Statele Unite ale Americii
Kiril Minkov, Bulgaria
Mircea Pașoi, România
Ciprian Păduraru, România
Daniel Păsăilă, România
Alexandru Popa, România
Bogdan-Ștefan Popescu, România
Claudiu Rad, România
Sorin Stancu-Mara, România
Alexandru-Cosmin Vlăjoagă, România

P030438: Extratereștri

Deși se observă imediat că problema cere determinarea celui mai lung subșir comun a două șiruri de caractere,

apar dificultăți datorate faptului că nu putem folosi versiunea clasică de rezolvare bazată pe metoda programării dinamice. Ca urmare, pentru a rezolva problema trebuia utilizat algoritmul de determinare a celui mai lung subșir comun folosind un spațiu de memorie liniar.

Au rezolvat corect...

Dintre cei 35 de participanți la această rundă a concursului de programare *Bursele Agora*, zece au reușit să obțină punctajul maxim:

Chattopadhyay Amit, India
Mugurel-Ionuț Andreica, România
Andrei Blaj, România
Andrei Cârțu, România
Adrian Diaconu, România
Vasanth Jai, India
Haryanto Lego, Bulgaria
Daniel Păsăilă, România
Mihail-Cosmin Piț-Rada, România
Adrian Vladu, România

P030439: Matrice magică

O posibilitate de rezolvare a acestei probleme constă în construirea a două matrice X și Y pe baza matricei A . Valorile x_{ij} vor reprezenta cele mai mari numere divizibile cu p care sunt mai mici decât a_{ij} , iar valorile y_{ij} vor reprezenta cele mai mari numere divizibile cu p care sunt mai mici decât a_{ij} . Vom numi matricele X și Y *matrice inferioară*, respectiv *matrice superioară*.

Matricea inferioară va fi bordată cu sumele pe linii și pe coloane ale matricei A , iar *matricea superioară* va fi bordată cu sumele pe linii și coloane ale matricei Y . Elementele celor două matrice se împart la p și se calculează diferența lor. Se obține astfel o matrice binară care este bordată de anumite sume. Astfel problema se reduce la determinarea muchiilor unui graf pentru care se cunosc gradele nodurilor. Așadar, am obținut o problemă care se rezolvă la fel ca problema *Pluto* propusă spre rezolvare la runda #05 a acestei ediții a concursului.

Au rezolvat corect...

La această a patruzecoa etapă a concursului am primit 25 de rezolvări. Zece dintre cei care au participat la această rundă au obținut punctajul maxim:

Mugurel-Ionuț Andreica, România
Adrian Cârțu, România
Adrian Diaconu, România
Marius Dumitran, România
Silviu-Ionuț Ganceanu, România
Kiril Minkov, Bulgaria
Mircea Pașoi, România
Csaba Pățaș, România
Alexandru Popa, România
Adrian Vladu, România